

Miljö- och klimat, Hur når vi målen tillsammans?

Stadsmiljö 14 december 2023

**Emma Rex och Jennica Kjällstrand,
miljöförvaltningen**

**Matilda Sjöholm,
Stadsmiljöförvaltningen**

→ Planera

→ Genomföra

Målbild

Ekologiskt hållbar stad 2030

Miljömål

Naturen

Göteborg har en hög biologisk mångfald

Klimatet

Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Människan

Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö

Delmål

1. Skydda arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas
2. Arbeta för renare hav, sjöar och vattendrag
3. Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljön
4. Främja biologisk mångfald vid inköp

1. Minska energianvändningen i bostäder och lokaler
2. Producera energi enbart av förnybara källor
3. Minska klimatpåverkan från transporter
4. Minska klimatpåverkan från inköp

1. Minska användningen av skadliga ämnen
2. Säkra en god luftkvalitet för göteborgarna
3. Säkra en god ljudmiljö för göteborgarna
4. Säkra tillgången till grönområden och nyttja ekosystemtjänster

Strategier

Vi agerar som föregångare

Vi skapar förutsättningar för att leva hållbart

Vi driver på utvecklingen av cirkulär ekonomi

Vi arbetar strategiskt med finansiering för ökad takt i omställningen

Vi driver på utvecklingen för hållbart byggande

Vi planerar för en grön och robust stad

Vi driver på utvecklingen av hållbara transporter

← Förbättra

Följa upp ←

Ert resultat i årets interna miljörevision

- Ni har ett delvis systematiskt miljöarbete, med bland annat kartläggning och mål på plats
- Det finns god miljökompetens och engagemang hos medarbetare på förvaltningen
- Ni saknar struktur i det systematiska miljöarbetet
- Bland annat saknas fördelning av roller, ansvar och mandat

Miljömålsuppföljning

- När vi målen? (*Bedömning*)
- Vad görs? (*Exempel*)
- Vad krävs? (*Rekommendationer*)

Bedömning i tre steg:

- “På rätt väg”
- “Kräver ytterligare insatser”
- “Kräver omfattande omställning”

Miljöförvaltningen Göteborgs Stad

Uppföljning av mål och delmål i Göteborgs Stad miljö- och klimatprogram 2021–2030

Rapportnummer 2023:06

goteborg.se

frageställningar mellan stadens kemikalieförvaltningar och bolag inom bygg och anläggning. Miljöförvaltningen för inköp och upphandling av kemikalier och ställer kemikaliekrav i ramavtal som på olika sätt berör barns miljö i skolor och förskolor i andra kommuner och regioner kring Göteborg.

Göteborgs Stads förvaltningar och bolag ställer kemikaliekrav enligt miljö- och klimatprogrammet. Till exempel ställer stadsföretagens Tekniska krav och avvisningar (TKA) skadliga ämnen. TKA bygger på, och kompletterar, stadens miljö- och klimatprogrammet, miljöcertifieringen Miljöcertifiering och -praxis.

Många förvaltningar och bolag i Göteborg har utvecklat inköpsprocesser och rutiner för att bland annat säkerställa att varor som uppfyller stadens kemikaliekrav.

Vad krävs för att målet ska nås?

Göteborgs Stad behöver ökad kunskap och utbildning av skadliga ämnen. Genom att påleverantörer att ta fram säkrare alternativ till skadliga ämnen. För att nå delmålet behöver stadens reglering samt att näringslivet arbetar aktivt till skadliga ämnen.

Rekommendationer:

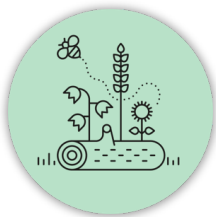
- Ställ tydliga krav i upphandlingar och inköpsprocesser, framför allt inom bygg och anläggning.
- Säkerställ att kemikaliekrav i upphandlingar och inköpsprocesser är tydliga och avspeglar stadens miljö- och klimatprogram.
- Rusta beställarorganisationen i förhållande till kompetens kring kemikalier i varuslag och säkerställ att inköpsprocesser är tydliga och avspeglar stadens miljö- och klimatprogram.
- Samarbeta i staden för att öka kunskapen om kemikaliekrav i alla förvaltningar och bolag. Kemikalieintensiva verksamheter har ett särskilt ansvar eftersom de har flest kemiska produkter och högst förekomst av utfasningsämnen.
- Tydliggör styrning och stöd i Göteborgs Stad kring chefs ansvar för krav på kemikaliehantering i miljö- och arbetsmiljölagstiftningen.
- Verka för skärpt styrning och reglering på nationell och europeisk nivå, bland annat i relevanta remisser och EU-samråd.

¹⁰⁴ Läs mer om Stadsföretagets förvaltningens Tekniska Krav och Avvisningar.

Uppföljning av mål och delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 55 (78)

Miljöförvaltningen Rapportnummer

Naturen

Göteborg har en hög biologisk mångfald

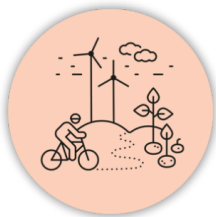
Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas

Göteborgs Stad arbetar för renare hav, sjöar och vattendrag

Göteborgs Stad ökar den biologiska mångfalden i stadsmiljön

Göteborgs Stads inköp bidrar till att främja biologisk mångfald

Klimatet

Göteborgs klimatavtryck är nära noll

Göteborgs Stad minskar energianvändningen i bostäder och lokaler

Göteborgs Stad producerar enbart energi av förnybara källor

Göteborgs stad minskar klimatpåverkan från transporter

Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från inköp

Människan

Göteborgarna har en hälsosam livsmiljö

Göteborgs Stad minskar användningen av skadliga ämnen

Göteborgs Stad säkrar en god luftkvalitet för göteborgarna

Göteborgs Stad säkrar en god ljudmiljö för göteborgarna

Göteborgs Stad säkrar tillgången till grönområden och nyttjar ekosystemtjänster

Kräver omfattande omställning

Kräver ytterligare insatser

På rätt väg

Öka takten - och tänka större!

- Vi är relativt bra i staden på den **direkta påverkan** - *Fortsätt detta goda arbete!*
- Den **indirekta påverkan** är avgörande: att staden ger förutsättningar och skapar förändring hos boende, besökare och näringsliv. - *Här behöver vi stärka våra insatser.*
- I flera områden behöver vi tänka **transformativt**. Små förbättringar räcker inte – *Kapacitet behövs för systeminnovation.*
- Större **staden-perspektiv** behövs. Vi behöver hitta sätt att få prioritet till områden som ligger i utkanten av, eller delas mellan, verksamheter.

Miljö- och klimatprogrammet är ingen plan. Förvaltningar och bolags åtgärder och ambitioner är avgörande för att lyckas!

Särskilt viktiga områden, Stadsmiljö

Naturen

Naturvårdens vikt i planering och genomförande, och skötsel

Säkra kompetens, ansvar och långsiktighet för gröna och blå frågor i alla skeden.

Klimatet

Trafik och mobilitet. Acceptans och beteende

Utveckling stadsrum och torg – Leva hållbart, delningsekonomi, transportbehov

Anläggningsprojekt

Styrning och ledning

Kapacitet och samverkan för systemförändrande arbete (t.ex. medborgare, näringsliv, politik)

Människan

Minskad motortrafik (luft, buller)

Tillgång till grönytor

Så arbetar stadsmiljö nu och framåt

Agera föregångare

Leva hållbart

Cirkulär ekonomi

Finansiering för omställning

Hållbart byggande

Grön och robust stad

Hållbara transporter

Miljöledningssystem på stadsmiljö

- Implementering av miljöledningssystem – planeras pågå under verksamhetsåren 2024 och 2025
- Verksamhetsplanering 2024 – ta fram aktiviteter
- Fokus 2024 konkretisering av målen på förvaltningsnivå och analys utifrån mål och delmål
- Rekommendationerna från miljömålsuppföljningen bör omhändertas i verksamhetsplaneringen

Strategiarbete på stadsmiljö

- Stadenövergripande samordningsansvar för strategin *Vi driver på utvecklingen av hållbara transporter*
- Strategiernas roll:
 - Samla och skapa möjlighet till samverkan
 - Belysa det som görs och var utvecklings behovs
 - Lyfta utmaningar
- Inom strategin:
 - Samarbete med stadsbyggnad
 - Ledningsforum
 - Kartläggning
- Delaktiga i arbetet med flera strategier

Agera föregångare

Leva hållbart

Cirkulär ekonomi

Finansiering för omställning

Hållbart byggande

Grön och robust stad

Hållbara transporter

Nödvändiga systemförändringar Er draghjälp behövs!

Prioriteringar i stadsrummet

Gröna och blå ytor, biologisk mångfald.
Förutsättningar för hållbara livsstilar.

Radikalt ändrat transportbeteende

25% färre körda kilometer: Hur når vi dit?
Systemförändringar. Acceptans och medskapande.
Strategiska prioriteringar och planer.
Normer och beteenden.

Effekt till 2030

Systeminnovation
Uppskalning

Kompetens och kapacitet att
arbeta transformativt och i
samverkan.

Kontakt

Emma Rex och Jennica Kjällstrand
Miljöförvaltningen, Göteborgs Stad
emma.rex@miljo.goteborg.se
jennica.kjallstrand@miljo.goteborg.se

Hjälp och stöd finns också i
Strategiarbetet
Stödjande miljörevisionerna
Nätverket miljökontaktpersoner
Utvecklingsgrupp miljö
Utbildningen [Från ord till handling](#)
Enhetssidan [Miljö och klimat Göteborg 2030](#)